

не бути гарантоване будь-якою державою світу, незалежно від наявності відповідних конвенційних (договірних) зобов'язань. Відомо, що попри закріплення самого визначення такої норми у Віденській конвенції про право міжнародних договорів 1969 року, найбільш вичерпний перелік перемпторних норм було викладено Комісією з міжнародного права (Комісія) лише в коментарі до ст. 40 Проекту статей щодо відповідальності держав за міжнародні неправомірні діяння (Draft articles on the responsibility of states for internationally wrongful acts) (Проект). Норми міжнародного права, які Комісія відносить до перемпторних, включають: заборону агресії (Yearbook of the International Law Commission of 1966, vol. II, pp. 247–249) та неправомірного застосування сили в контексті беззаперечних заяв урядів у ході Віденської конференції щодо права міжнародних договорів (Official Records of the United Nations Conference on the Law of Treaties, First Session, Vienna, 26 March to 24 May 1968, 52nd meeting, paras. 3, 31 and 43; 53rd meeting, paras. 4, 9, 15, 16, 35, 48, 59 and 69; 54th meeting, paras. 9, 41, 46 and 55; 55th meeting, paras. 31 and 42; and 56th meeting, paras. 6, 20, 29 and 51), рабства і работоргівлі, геноциду (in Application of the Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide, Provisional Measures, pp. 439–440; Counter-Claims, p. 243; Attorney-General of the Government of Israel v. Adolf Eichmann case, ILR, vol. 36, p. 5 (1961)), расової дискримінації, апартеїду, тортур (in Sideman de Blake and Others v. The Republic of Argentina and Others, ILR, vol. 103, p. 455, at p. 471 (1992); Al Adsani v. Government of Kuwait and Others, ILR, vol. 107, p. 536, at pp. 540–541 (1996); Pinochet Case, pp. 841 and 881; Filartiga v. Pena-Irala, ILR, vol. 77, p. 169, at pp. 177–179 (1980)), піратства, основні норми міжнародного гуманітарного права, що застосовуються у збройних конфліктах (Legality of the Threat or Use of Nuclear Weapons, p. 257, para. 79), право на самовизначення народів (East Timor (Portugal v. Australia), Judgment, I.C.J. Reports 1995, p. 90, at p. 102, para. 29). Поняття «jus cogens» тісно пов'язане із поняттям «erga omnes», проте все ж вони відмінні. Міжнародний суд ООН у Barcelona Traction case провів межу між зобов'язаннями держави по відношенню до всього міжнародного співтовариства в цілому (зобов'язаннями erga omnes), і зобов'язаннями міждержавного характеру, які беруть свій початок у дипломатичному захисті. Зобов'язання erga omnes – це турбота всіх держав; з огляду на важливість прав, про які йдеться, всі держави можуть мати правовий інтерес у їх захисті (Barcelona Traction, p. 32, para. 33; M. Ragazzi, The Concept of International Obligations Erga Omnes (Oxford, Clarendon Press, 1997)). Отже, порушення зобов'язань «erga omnes» або «erga omnes partes» породжує право будь-якої держави вимагати його усунення чи припинення, проте саме зобов'язання не визнане неухильним у дотриманні, у той час як зобов'язання в рамках jus cogens є невідступні й можуть бути змінені виключно внаслідок появи нової норми jus cogens. Варто також зауважити, що сам Проект відносить порушення зобов'язань за перемпторними нормами до «серйозних порушень» і уточнює в окремому розділі особливості притягнення до відповідальності держав, винних у їх порушенні.

Кафедра міжнародного права та порівняльного правознавства КУП НАН України дякує учасникам заходу за ретельну підготовку доповідей та занурення у першоджерела задля їх якісної структуризації та осмислення. Попри складність тематики дискусії, всі доповідачі продемонстрували як високий рівень знань з міжнародного права, так і знання англійської мови, що дозволяють вести полеміку щодо контроверсійних аспектів міжнародного публічного права, відстоювати свою точку зору та фахово пояснювати зайняту позицію.

Круглий стіл «Кримінально-правові та криміналістичні засади протидії корупції»

7 грудня 2016 р. до Всесвітнього дня боротьби з корупцією у стінах КУП НАНУ відбулося засідання круглого столу з кримінального права та процесу на тему: «Кримінально-правові і криміналістичні засади протидії корупції» під керівництвом П. Д. Біленчука (к.ю.н., професор кафедри кримінального права та процесу КУП НАНУ) та Г. С. Семакова (д.ю.н., професор кафедри кримінального права та процесу КУП НАНУ) та Наукового товариства студентів.

Із привітальним словом до присутніх звернувся П. Д. Біленчук, побажав плідної праці та подякував за те, що учасники змогли долучитися до заходу. Доповідачами на засіданні круглого столу були: О. Г. Урденко («Протидія корупційним злочинам у кіберпросторі»); Г. С. Семаков виступив з доповіддю на тему: «Міжнародний та національний досвід протидії корупції»; В. І. Борисюк, що порушив актуальні питання протидії корупції в органах державної влади.

Також в обговоренні питань круглого столу взяли участь студенти Наукового товариства студентів Київського університету права НАН України: Віталій Бондар, Богдан Поліщук, Дмитро Бабак, Вікторія Бондар, Оксана Бурлаченко, Роман Проданюк, Максим Пишкович.

Круглий стіл «Звичаєве козацьке право – історичне джерело українського права»

7 грудня 2016 р. в кабінеті історії українського права ім. М. П. Василенка КУП НАНУ в межах заходів, присвячених Всеукраїнському тижню права, за участі представників військово-патріотичного товариства «Українське козацтво» кафедрами теорії та історії держави і права, кримінального права і процесу та студентами-членами наукового гуртка «Пам'ятки українського права» проведено круглий стіл «Січове козацьке право – історичне джерело українського права».

Під час обговорення були заслухані наукові повідомлення:

– «Правові засади козацького державотворення» професора кафедри теорії та історії держави і права В. Іванова;

- Витоки звичаєвого права в культурі України» письменника В. Чумаченка;
  - «Історіографія козацького права в Україні» професора кафедри кримінального права і процесу П. Біленчука;
  - «Засади демократії та справедливості за січовим правом» докторанта М. Григорчука;
  - «Суд і судочинство за січовим правом» студентки КУП НАНУ В. Вовк та ін.
- Під час обговорення учасники заходу дійшли висновку щодо необхідності ґрунтовного вивчення майбутніми юристами звичаєвого козацького права як історичного джерела українського права.

Науковий семінар «Кодифікація трудового законодавства: проблеми, підходи та можливі наслідки для України»

8 грудня 2016 р. у КУП НАНУ відбувся науковий семінар «Кодифікація трудового законодавства: проблеми, підходи та можливі наслідки для України». Студенти та науковці визначили проблеми нинішнього трудового законодавства та виокремили проблемні питання, пов'язані з проведенням нової кодифікації у даній сфері.

Про новітні вимоги до реалізації права на працю, що містяться у проекті Трудового кодексу України, розповів доцент кафедри, к.ю.н. С. С. Петрачкович. Було наголошено, що в умовах економічної кризи порушення трудових прав є масовим. Нова кодифікація трудового законодавства лише частково вирішить наявні проблеми.

Окремі доповіді студентів і аспірантів були присвячені колізіям в трудовому законодавстві, принципам трудового права, доктрині соціальної відповідальності роботодавців.

Як наголосила доцент кафедри к.ю.н. С. І. Кожушко, у даний період часу прийняття проекту ТКУ є малоімовірним. Прийняття документу можливе лише за умови врахування численних зауважень МОП та вчених (зокрема на рівні понятійного апарату). У науковому середовищі точиться дискусія, чи має стати новий кодекс галузевим чи комплексним актом. Та Україна не зможе уникнути глобальних тенденцій, зокрема, пов'язаних з євроінтеграцією. «У світлі глобалізації виникає питання про новий рівень кодифікації законодавства – на європейському рівні. Це продиктовано, зокрема, інтересами транснаціональних компаній та розвитком свободи чотирьох рухів», – окреслив майбутню перспективу завідувач кафедри, д.ю.н. професор Р. Б. Шишка та наголосив на поширеності нелегальних трудових відносин, що свідчить про послаблення регулятивного потенціалу кодифікованого акту.

Круглий стіл «Слідчий суддя у кримінальному провадженні України»

8 грудня 2016 р. з нагоди Всеукраїнського тижня права в Київському університеті права НАН України відбулося засідання круглого столу з кримінального права та процесу на тему: «Слідчий суддя у кримінальному провадженні України» під керівництвом О. С. Бісюк (к.ю.н., доцент кафедри кримінального права та процесу КУП НАНУ) та О. М. Короленка (к.ю.н., доцент кафедри кримінального права та процесу КУП НАНУ).

О. С. Бісюк привітала учасників заходу, побажала плідної праці та подякував за те, що учасники змогли долучитися до заходу. Найбільш активними доповідачами на засіданні круглого столу були студенти третього курсу: Олеся Шимон («Історія виникнення інституту слідчого судді»); Василь Буфан («Історія виникнення інституту слідчого судді в Україні»); Вікторія Куліковська («Правовий статус слідчого судді у кримінальному провадженні»); Аліна Бараненко («Права та обов'язки слідчого судді у кримінальному провадженні»); Аліна Янголь, Олександр Ткачук, Дар'я Білоус («Повноваження слідчого судді у кримінальному провадженні»); Дмитро Шупік, Роман Прокопчук («Підсудність клопотань слідчому судді у кримінальному провадженні»); Анна Ілленко («Недоліки інституту слідчого судді у кримінальному провадженні»).

Також в обговоренні питань круглого столу взяли участь студенти першого року магістратури та спеціалісти (Ганна Дерев'яно, Анатолій Коваленко, Сергій Родич, Ольга Ткач, Олександра Грабова, Анастасія Ширназарова, Вікторія Войтович), які внесли живу дискусію в обговорення проблемних питань процесуального статусу слідчого-судді у кримінальному провадженні не лише України, а й зарубіжних країн.

Крім того, користуючись нагодою, було підведено підсумки університетського конкурсу на краще есе серед студентів: «Я – прокурор незалежної України», присвяченого Дню прокуратури України. Найбільш ґрунтовно та прогресивно дане питання було висвітлено третекурсницею Шимон Олесею. Вітаємо переможницю!

Круглий стіл «Співробітництво України та Європейського Союзу у сфері надання притулку»

8 грудня 2016 р. в Київському університеті права НАН України під керівництвом к.ю.н., доцента кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства Н. Б. Мушак було проведено круглий стіл, присвячений співробітництву України та ЄС у сфері надання притулку. До участі в круглому столі були залучені студенти магістратури факультету «Правознавство та міжнародні відносини» спеціальності «Міжнародне право».